„FRANCO-ROMÂNĂ"

Societate Română de Asigurări Generale

București II. Calea Griviței 23

Tragerea Societăței din 15 Septembrie 1941

C. Continuare lozuri clasa 4-a expediate asiguraților abonați polița nr. 12678 C. Ștefănescu; 12790 Petre Copoiu; 12792 Petrescu D-tru; 12946 Lt. col. Roșca Diamandi; 13216 Colonel Ion I. Ștefan; 13237 Maior Botez Alexandru; 13404 Lt. col. Săndoiu D-tru; 13408 Plot. major Haralambie Ion; 13699 Col. Vasiliu Ioan; 13713 Căpitan Gheorghiu Vasile; 13813 Căpitan D. Dumitrescu; 14374 Elena căp. Teodorescu; 14407 Locot. Huza C-tin; 14525 Plot. major Hâncu Ioan; 14709 Căp. Mardare Mihail; 15084 Căp. Nicolescu Ștefan; 15130 Plot. Tudor C-tin; 15316 Gen. Sava Corneliu; 15.808 Avocat Nestorescu Ioan; 15919 Lt. col. Thiess Adolf; 15920 Lt. col. Ionescu Traian; 16681 Maior Crăciun N-laie; 16924 Maior Vasilescu Alexandru; 17050 Maior Veleanu Oprea; 17209 Smarand Brădișteanu; 17614 Pinter L.; 17893 Lt. col. Bălănescu Gh.; 18055 Vartan Zadoian; 20444 D. Ionescu; 20481 Lt. col. Enescu Gh.; 21146 Lt. col. Simionescu C-tin; 22346 Dr. Barza Alex.; 22350 Vladimir Hünel; 22901 Dr. col. Radianu Gh.

Continuare în „Universul" din 27 Septembrie 1941.

Agenți-Achizitori

de asigurare cu practică și acte se angajează în cele mai avantajoase condițiuni. A se adresa ziar 223 M.

4900

INSPECTOR-REVIZOR

și ORGANIZATOR cu practică caută spre angajare SOCIETATEA FRANCO-ROMÂNĂ de Asigurări Generale, București Calea Griviței 23

4900

Inspecțiile d-lui ministru al culturii naționale

COMUNICAT

In ziua de 20 Septembrie, generalul R. Rosetti, ministrul culturii naționale și al cultelor, a inspectat:

1. Școala primară din comuna Bănești (Prahova). Are două localuri, bine reparate și curate. Latrina dărăpănată și foarte murdară; material didactic îndestulător. Copiii curați, îmbrăcați în șorțuri uniforme. Grădina de zarzavat bine cultivată. După condica de inspecție, ultima inspecție la 26 Noembrie 1940. După declarația directoarei, s'au mai făcut inspecții de atunci, dar cei ce au inspectat nu au notat în condică (lene? tembelism?)

Invățătoarea Eleonora Grecu, neprezentată la post deși au trecut două săptămâni dela deschiderea școalei, și deși postul dela care a fost adusă la Bănești (Cornu) e numai la câțiva kilometri. D. ministru a pedepsit-o cu o amendă egală cu cuantumul salariului pe 15 zile.

Subinspectoratul școlar Iftichie Ionescu, care stă în comună și trece în fiecare zi prin fața acestei școli și a celei din Slobozia-Câmpinei, nu pare a se interesa îndeajuns de bunul mers al școlilor din subinspectoratul său.

2. Școala primară mixtă din Slobozia-Câmpinei. Directorul mobilizat, soția sa bolnavă. Aceleași observațiuni în privința subinspectorului școlar Iftichie Ionescu.

Local bun, bine îngrijit, latrina bună și bine întreținută. Material didactic complet. Copii atenți, îmbrăcați în șorțuri potrivite stării lor. Mulți (ca și la celelalte școli inspectate) cu dinții neîngrijiți și mâinele murdare. Grădina școlară bine. Bune pregătiri pentru funcționarea cantinei. Lemne de foc neaduse încă la școală din vina primăriei.

După condică, ultima inspecție la 18 Octombrie 1940.

3. Școala de fete nr. 1 din Câmpina. Local, latrină, bune și bine întreținute. Materia didactic bogat. In general se prezintă foarte bine deși e cam strâmtorată fiind nevoită a ceda parte din local gimnaziului industrial de fete al cărui local a fost cu totul stricat de cutremurul dela 10 Noembrie 1940.

Școala n'a primit încă manualele dela Imprimeria Statului.

In Câmpina, primăria a organizat o cantină centrală la care vor mânca, cu începere dela 1 Octombrie, copii lipsiți de mijloace dela școlile din Câmpina. Ideie foarte judicioasă.

4. Gimnaziul industrial de fete din Câmpina. Nu au început încă cursurile fiind localul cedat provizoriu de școala de fete No. 1, încă în reparațiune.

Ministerul a alocat, în luna Iulie, pentru repararea localului propriu al acestui gimnaziu, 4.000.000 de lei. Din vina tuturor organelor respective licitația ținută la 22 August, nu este încă aprobată. Pentru tembelismul dovedit cu acest prilej, d. ministru adresează un blam public tuturor celor ce au rost în această lucrare.

Ne având internat și elevele fiind cele mai multe de la țară, d. ministru a dat ordin să se închirieze imediat o casă particulară, plătindu-se chiria din fondurile ministerului.

5. Școala primară Podul Vadului (Breaza) la care de abia acum se încep reparațiunile, directorul C-tin Boabeș — neras — fiind concentrat până acum iar autoritățile școlare de control și cele comunale nefăcând nimic.

In câteva zile de când s'a întors la post directorul a strâns bani dela locuitori și a început reparațiile.

Cantina organizată pentru a funcționa cu începere dela 1 Octombrie.

Invățătoarea Eugenia Tașcă, neprezentată încă la post, se amendează cu un cuantum egal cu salariul pe 15 zile.

Invățătoarea Ioana Constantinescu, absentă, se pedepsește cu aceiași pedeapsă.

Nu s'au primit încă manualele școlare.

6. Gimnaziul mixt din Sinaia. Local, closete, bune și bine îngrijite dar localul și curtea prea mici. Material didactic îndestulător.

Prezenți trei profesori, d-ra Dodun absentă la București d-ra Clara Niculescu, profesoară de matematici, după repetate absențe și detașări, neprezentată la școală. D. ministru a ordonat ca să fie trimisă imediat la catedra sa.

Intâmplări din Capitală

Sfârșitul unei bătrâne

In str. Eliseu nr. 15 a fost găsită moartă, — în camera unde locuia singură, — bătrâna Ana Ghiță Constantinescu, în vârstă de 85 ani. Ea era suferindă de mai multă vreme și trăia în mizerie.

Din ordinul procurorului de serviciu cadavrul nefericitei bătrâne a fost transportat la „Institutul medico-legal".

Copil părăsit

Gardianul public Ene Petre, cu seria 1072, a găsit eri seară, pe bulevardul Dinicu Golescu, în dreptul casei cu nr. 51, un copil de sex feminin în etate ca de o lună.

Circumscripția 32 de poliție l-a înaintat azilului de sugari „Ghiță și Elisa Cantacuzino" din str. Buzești.

NEGOCIERI COMERCIALE ITALO-SLOVACE

Roma 25 (Rador). — La sfârșitul lunii Octombrie se vor duce în capitala Italiei conversații între reprezentanți ai Slovaciei și Italiei, în vederea stabilirii nouilor contingente de import și export.

In cursul acestui an, schimbul de mărfuri între aceste două țări a depășit, de ambele părți, suma de 100 milioane coroane slovace.

Memento

CALENDAR

VINERI, 26 SEPTEMBRIE
Ortodox: Mutarea Sf. Ioan Ev.
Catol.: Iustin.
Prot.: Selma.

Răsăritul soarelui 6,03; apusul soarelui 18,14.

FAPTE ȘI GANDURI DIN ALTE VREMURI

26 Septembrie

1794 Domnitorul Alexandru Moruzi dă un pitac prin care oprește așezarea în București a streinilor de neam și mai ales a ovreilor.

In acest timp dădeau năvală în București streini de toate neamurile și mai ales ovreii. Toți aceștia cu scopul de a se substitui meseriașului și comerciantului român. Comercianții români începură să urască pe acești streini și mai ales pe ovrei cari căutau să le ia pâinea dela gură. Pentru a liniști spiritele, domnitorul Alexandru Moruzi dă pitacul acesta locuință aice, cari tot în poliția Bucureşti care veniau cu scopul de a se îmbogăți. Și adresându-se Spătarului spune domnitorul: „Fiindcă suntem pliroforisiți Domnia mea, că au iurdisit și cu necurmare viu din străinătate, tot felul de oameni, spre locuință aice, cari tot în politica Bucurescilor se opresc și rămân prin mahalale, prin târg și prin hanuri, cum și prin satele țării iar viu unia și se vâră prin mahalelele târgului, care această nesuferită Domniei mele, de a se mai urma poruncim d-tale: pentru cel străini oricâți vor veni de acum înainte, să nu fie primiți aici în poliție, ci să meargă să șează prin satele județelor, îndestul loc de locuit fiind mărimea țării. Deci dar în toată vremea să aibi d-ta această purtare de grijă, dând strajnice porunci pela străjile cele orânduite, ca să nu-i mai îngăduiască a veni spre locuință aici în lăuntru poliției. Asemnea să grijești d.ta, a cerceta prin mahalale, ca nu care cumva și pe ascuns să fie primiți unii ca aceștia, dând strajnică poruncă vătășeilor, cum și poliției spre a nu urma împotriva domneștei noastre porunci; și așa să se ferească toți a nu primi în locuință, nici prin hanuri, nici prin dughene și nici prin casele lor, căci oricare se va dovedi tăinuindu-i pe unii ca aceștia să știe că se vor pedepsi strajnic".

George Dincă

RADIO

VINERI, 26 SEPTEMBRIE 1941
RADIO—ROMANIA
1875 m. 160 kHz 150 Kw.
RADIO — BUCUREȘTI
364,5 m. 823 kHz. 12 Kw.
Postul pe unde scurte
32,4 m. 9260 kHz. 2 Kw.

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI ȘI POSTUL PE UNDE SCURTE

7—8.30: ORA DIMINEȚII: Deschiderea emisiunii; Marșuri (discuri); Radio-Jurnal (I. p. 1.a); Concert de fanfară româno-german; Radio-Jurnal (I. p. 2-a); Inchiderea emisiunii.
11.50: Deschiderea emisiunii.
12: Jurnal în limba ucraineană.
12.10: Jurnal în limba rusă.
12.20: Muzică variată (discuri): Uvertură la „Nunta lui Figaro" de Mozart (Orch. simf. din Londra dir. de Bruno Walter); Un cor de Hermann Chein; Menuet de Haydn (vioară: Renée Chemet).
12.30: Radio-Jurnal (II); Jurnal cultural și Poșta sătenilor.
12.50: ORA OSTAȘULUI.
13.50: Serviciul de știri germane.
14: Radio-Jurnal (III).
14.20: Muzică variată (discuri): Potpuriu din „Carmen" de Bizet.
14.30: ORA RANIȚILOR.
15.30: Reportagii de pe front în limba germană.
15.40: Inchiderea emisiunii de prânz.
17.30: Radio.Jurnal (IV).
17.40: UNIVERSITATEA RADIO— ciclul: „Figuri literare pitorești" Tartarin de Tarascon, de Horia Furtună.
18: Concert de fanfară româno-german.

POSTUL PE UNDE SCURRTE
19: Jurnal în limba italiană.
19.15: Jurnal în limba ucraineană.
19.30: Jurnal în limba turcă.
19.40: Jurnal în limba rusă.

RADIO—ROMANIA ȘI RADIO — BUCUREȘTI
19: Cronica dramatică.
19.15: Jazz simfonic (discuri): Uvertura din suita de dansuri de Künneke (Orch. filarm. din Berlin dir. de Künneke); Jazz-fantezie din Johann Strauss (Orch. de Jazz simfonic Paul Godwin); Rapsodia în blue de G. Gershwin (Orch. de promenadă din Boston); Jazz din comedia muzicală „Strike up the band" de G. Gershwin.

RADIO-ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL PE UNDE SCURTE
19.50: Serviciul de știri germane.
20: Radio-Jurnal (V); Sport. Inchiderea emisiunii.

EMISIUNEA PENTRU STRAINATATE PE POSTUL DE UNDE SCURTE DE 32,4
Semnal.
22.50: Emisiune în limba greacă.
23: Emisiune în limba germană. Muzică (discuri).
23.20: Emisiune în limba italiană. Muzică (discuri).
23.40: Emisiune în limba franceză. Muzică (discuri).
24: Emisiune în limba engleză. Muzică (discuri).
0.15: Inchiderea emisiunii.

TEATRE

TEATRUL NAȚIONAL ora 7.30: „Doamna Bovary".
TEATRUL STUDIO: Copiii pământului.
COMEDIA: Prostul din bae.
TEATRUL DIN SĂRINDAR: Eva în vitrină.
LUPTĂ ȘI LUMINĂ: Cămila trece prin urechile acului.
TEATRUL ALHAMBRA: București-Moscova.
TEATRUL TUDOR MUȘATESCU (ROXY): Șarlatanul.

Cinematografe

ARO: Dansați fetelor, dansați și Jurnal O. N. C. Nr. 8.
SCALA: Preludiul dragostei, Jurnal U. F. A. 523, Jurnal O. N. C. nr. 8.
CAPITOL: Viața la răspântie și Jurnal de războiu.
TRIANON: Submarinele atacă! (U-Botte Westwarts!). Jurnal Ufa 522.
REGAL: Fata mea este un înger și jurnal de război.
SELECT: Opereta și jurnal nou de războiu.
ROXY: Cântecul Aișei.
FEMINA: Adevărata glorie.
PALAS BULEVARD: Richard al III-lea și Jurnal de război No. 8.
FORUM: 7 ani de ghinion. Jurnal U. F. A. 520 și O. N. C. Nr. 8.
FRANKLIN: „Nu suntem singuri" și jurnal O. N. C.
OMNIA: Jos masca. Completare și Trupa de revistă Gândăcel.
AIDA: Iți amintești. Jurnal No. 6 de război și completare.
ALCAZAR: Johny Apollo. Jurnal și completare.
AMERICAN: 7 ani de ghinion. Partea 8-a a cruciadei contra bolșevismului și jurnal O. N. C. No. 7.
BARCELONA: Steaua din Rio, Cruciada contra bolșevismului (partea III), și Trupa de reviste.
BITOLIA: Prințesa Tarakanova. Jurnal de război U.F.A.
CARMEN SYLVA: Cine e Antonio Machini? Cruciada anti bolșevică și Trupa de reviste.
CARMEN: Fugarii. Jurnal de război.
COTROCENI: Kora Terry. Jurnal de război și Complectare.
GRANGAȘI: Doi camarazi. Jurnal și complectare. Mândra Țara Românească. Trupă de reviste.
DACIA: Cei 3 Codonas. Jurnal U.F.A. Trupă de reviste.
DIANA: Cruciadele, jurnal de răsboi și artiști.
DICHIU: Visul Doamnei Butterfly Cruciada contra bolșevismului și Trupă de reviste.
EDISON: Câinele din Baskerville. Jurnal și Trupă de reviste.
FLORIDA: Intre viață și moarte. Jurnal de război O. N. C. No. 7.
GLORIA: Fetițele au crescut și completare.
IZBANDA: Incurcă lume și Jurnal.
ILEANA: Iubirea lor și Jurnal de răsboi O. N. C. No. 7, spre Odessa.
LIA: Bismarck și Jurnal de răsboi.
LIZEANU: Trader-Horn. Filmul în relief. Jurnal de răsboi No. 6.
MARCONI: „Titanul". Jurnal de război Nr. 8 și Trupă de reviste.
MARNA: Bărbierul din Sevila. Pentru eternitate. Jurnal de război românesc No. 8 și Trupă de reviste.
MEXIC: Raza morții; Jurnal de răsboi și Trupă de reviste.
MIORIȚA: Ultima întâlnire și Jurnal românesc No. 7.
MILANO: Clubul tinereții și completare.
MODEL: Copii în luptă cu viața și Jurnal de răsboi românesc O. N. C.
NERO: Bella-Ami, jurnal și complectare.
NISSA: Incurcă lume. Continental cabaret și Jurnal de război No. 7.
NONI: Vârtejul și jurnal de războiu.
ODEON: Ultima întâlnire și Armata germană.
PACHE: Manon Lescaut. Jurnal U. F. A.
PARIS: Viața e un joc și Completare.
REX: Ultimul Round. Jurnal Ufa de războiu. Jurnal O. N. C. No. 6.
SPLENDID: Evreu Süss (a 2-a săptămână) și Jurnal de răsboi O. N. C. No. 7.
TOMIS: Cavalcada eroică și Jurnal de răsboi.
TRIUMF: „Patrula albă", „Mândra noastră țară" și Jurnal.
TEATRUL CULTURAL REGELE MIHAI I. Bucureștii Noi: Sudan, Jurnal și Trupă de revistă.
UNIC: Căpitanul de Poștă. Cruciada contra bolșevismului partea V-a Jurnal U. F. A. No. 511.
UNIREA: Northwest passage. Jurnal de război.
VOLTA.BUZEȘTI: „Casa Rothschild" Jurnal U.F.A. Jurnal de război No. 7 și Trupă de reviste.
VENUS: Femei în lanțuri. Jurnal de răsboi No. 6.
VOLGA: Femeia neîmblânzită. Jurnal de război.
VERGU: Asediul Alcazarului și teatru.

EXPOZIȚII

SALA „UNIVERSUL": expoziția pictorului Steurer.
EXPOZIȚIA ANTIMASONICA, șos. Kisselef, 45.
MUZEUL TOMA STELIAN: închis pentru repararea stricăciunilor provocate de cutremur.
„SINDICATUL ARTELOR FRUMOASE" str. C. A. Rosetti 14, colț B-dul Brătianu, Pictură și sculptură, vizibilă 10—12 și 16—18.
MUZEUL SIMU: Deschis Marți, Joi și Duminică dela orele 10-16. Pentru școale, grupe și excursiuni în toate zilele și orele anunțate mai dinainte.
MUZEUL INDUSTRIAL: (Parcul Carol I) Duminica și sărbătorile 4—9.
SALA ORFEU (Calea Victoriei 44): Expoziția de caricaturi Ion Sava.
CENTRALA CASELOR NATIONALE. calea Victoriei 52: cusături, covoare românești și jucării.
BIBLIOTECA PUBLICA A ATENEULUI ROMAN. — Deschisă în toate zilele de lucru dela 4-7 d. a. Intrarea liberă.
MUZEUL SILVIC (Parcul Carol I), deschis publicului: Dumineca, orele 10—13 și 17—20. Joia: orele 17—20.
CASA SIMU MUZEU. — Pictură și sculpturi alese din școala română și franceză, deschisă în aceleași zile și ore ca și Muzeul Simu.
MUZEUL DE ARTA RELIGIOASA din str. Știrbey Vodă 39. Joia, Duminica și sărbătorile legale.
COLECȚIILE AL. CANTACUZINO (str. General Budișteanu nr. 24), Cărți vechi, mărci poștale, etc. Deschis Miercurea între orele 3-6 și Duminica dela 10 la 12.
STR. ȘTEFAN MIHAILEANU, 23 (casele bisericii Popa Soare), Colecția prof. N. Ionescu. Duminica și sărbătorile 10—12.
BIBLIOTECA MUZEULUI MILITAR NAȚIONAL: 7 jum.-1 jum. dim., iar după Duminică și sărbători 3-7 d. a.
BIBLIOTECA MUNICIPALA: str. Batiște nr. 15. Deschis zilnic între orele 8-13 și 15 jum.-20. Intrarea liberă.
MUZEUL NAȚIONAL DE ANTICHITAȚI, str. Victor Emanuel 11, în toate zilele afară de Sâmbătă dela orele 10—16.

Farmaciile de serviciu

Camera de gardă pentru cazuri urgente de faceri în timpul nopții telefon 3.71.88, orele de serviciu 8 seara — 8 dimineața.

Farmaciile de serviciu în timpul zilei și nopții, între orele 13—15 și dela ora 20, numai pentru executarea rețetelor medicale în cazuri urgente

VINERI

Chihăescu Constantin, calea Victoriei 59, I, 3.63.74; Rădulescu Claudia, str. Blănari 14, I, 4.38.49; Lupovici Avram, str. Bărăției 48, I 3.29.80; Ionescu M. D., str. Berzei 46, II, 3.03.22; Zamfirescu Filereta, b-dul Banu Manta 61, II, 4.81.13; Shunda St., piața Buzești 45, II, 4.23.14; Manoliu Mihai, calea Griviței 217, II, 5.49.95; Prall Albert, calea Victoriei 138, III, 4.11.19; Antonescu St., str. Viitor 194, III, 2.14.06; Hotăranu Gh., str. Vasile Lescăr 76, III, 1.01.40; Sceopul Mihail, str. N. Bălcescu 14, III, 4.13.85; Bejan A., calea Dudești 133, IV, 5.59.74; Bendorf Alex. calea Moșilor 225, IV, 2.63.89; Nițescu Sebastian, b-dul Regele Ferdinand 103, IV; Enescu El. dr. Soreni b-dul Pache 111, IV; Pareschivescu Gh., calea Dudești 57, IV, 3.01.79; Berbier Alex., b-dul Regele Carol 65, IV, 3.00.83; Vespremeanu I., calea Șerban Vodă 49, V, 3.01.26; dr. Sima Gh., calea Șerban Vodă 198, V; Gheorghiu Ev., Str. 13 Septembrie 2.VI. 3.69.53; Constantinescu Maria, Calea Rahovei 53.VI. 3.95.86.

Domnii abonați sunt rugați ca la orice reclamație sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviți la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poștal eticheta abo-

Radio-Moscova și „Universul"

(Urmare din pag. I-a)

lanțurile federalismului, centralizat la Moscova, ce dovedește existența lor dacă nu ceea ce am afirmat noi, că U.R.S.S. nu este un stat unitar național, ci un stat anormal și monstruos format dintr'un complex de republici și teritorii cuprinzând un mozaic imens de rase, triburi, popoare și naționalități, fiecare cu limba sa, cu religia sa, cu obiceiurile și tradițiile sale, dar toate având aceleași tendințe centrifugale?

O legendă a fost până la 1917 existența unui stat unitar național rus; după cum o simplă expresie a vocabularului comunist este existența unui stat unitar sovietic și al unui „popor sovietic". Insăși structura anormală etnică și politică a U.R.S.S. condamnă acest organism de dezagregare, spre binele popoarelor sale și a civilizației.

R. S.

CONCEPȚII VECHI ȘI NOUI ASUPRA LIBERTĂȚII MĂRILOR

(Urmare din pag. I-a)

nea lor, fără nici o aplicațiune de proprietate și suveranitate.

Dacă este așa, și așa a fost din cele mai vechi timpuri, ne uimesc încercările evului mediu de a declara posesiunea și suveranitatea mării, când Venezia se credea stăpâna Adriaticei, iar Danemarca și Norvegia se declarau stăpâne pe strâmtorile mării Baltice.

Lupte mari s'au dat după descoperirile geografice pentru a descătușa libertatea mării de concepțiunile de suveranitate, inaugurate de Papa Alexandru VII, cu faimoasa bulă a împărțirii zonelor oceanice din Atlantic și Pacific între Spanioli și Portughezi.

Evenimentul cel mai important din această epocă este protestul Reginei Elisabeta a Angliei, care invedera episcopului Romei că: Folosința mării și aerului este comună tuturor și nici un titlu de stăpânitor nu poate aparține vreunui popor.

Fundamentul istoric cel mai prețios al consacrării libertății mărilor, ca un drept al tuturor popoarelor, este fără îndoială polemica dintre juriștii englezi și olandezi, reprezentată mai ales prin Iohn Selden și Hugues Van Grotius.

Grotius scrie în opera sa „Mare Liberum": Nici un popor nu are dreptul să monopolizeze sau să acapareze comerțul mărilor. Mările și comerțul sunt la origina lor proprietate comună în virtutea dreptului ginților.

Teoriile lui Grotius au fost combătute cu inverșunare de Iohn Selden, care apărând interesele imperialiste engleze, în scrierea sa „Mare Clausum" este silit să se pună în contradicție cu principiul libertății mărilor, așa de magistral enunțat de Regina Elisabeta cu 30 de ani mai înainte.

Ideile lui Selden au eșuat și din acea epocă libertatea mărilor este recunoscută de toți marii doctrinari ai dreptului internațional.

Conferința internațională de la Barcelona din 1921 a recunoscut libertatea mărilor și a admis principiul liberei navigații și pe fluviile cu caracter internațional.

Tot ceeace am expus până aci, privește libertatea mării, în timp de pace, când înțelegerea și ordinea juridică sunt ușor de stabilit. In timp de război necesitățile războiului, impun restricțiuni în raport cu diverse operațiuni militare cum de exemplu: Luptele navale, Blocusul, Cursa, Convoaele escortate, zonele minate, contrabanda de război, comerțul neutrilor, operațiuni importante cari forțamente aduc limitări libertății mării, în interesul slăbirii forței de rezistență a inamicului.

Statele s'au străduit în conferințele de la Haga, Washington, Londra și Geneva să extindă cât mai mult posibil principiul libertății mărilor din timp de pace și în timp de război, dar încercările au rămas fără succes, mai ales în urma apariției pe arena luptelor navale a submarinului, minei și avionului.

Trebue să remarcăm că nota caracteristică a conferințelor de la Haga, Washington și Geneva a fost deosebirea profundă de vederi în problemele navale, dintre Anglia și Statele Unite.

Anglia a consimțit cu greu la paritatea navală cu Statele Unite și a refuzat să susțină propunerea americană de a desființa captura proprietății private inamice.

Numai sub presiunea amenințărilor Germaniei din războiul actual de a invada insulele britanice, Anglia a făcut apel la ?ăturile de rasă, limbă și religie și s'a apropiat cu hotărîre de națiunea americană și gigantica ei industrie de războiu.

Până la realizarea financiară a acestei apropieri, Statele Unite au observat o neutralitate corectă, supunându-se tuturor restricțiunilor impuse libertății mărilor de către beligeranți.

Acum însă în urma incidentelor recente din Atlantic, Statele Unite, deși țară neutră și totuși întreținând relațiuni militare și comerciale cu Anglia, a adoptat o atitudine violentă față de Germania, fără a-și găsi justificarea în regulile de drept internațional consacrate până azi.

Germania în calitate de beligerantă a fixat anumite zone de războiu în Atlantic și consideră că este în dreptul său de a face controlul navelor comerciale americane neutre, mai ales când ele dau ajutor inamicului cu material de războiu, socotind acest drept ca un drept de legitimă apărare.

De aceea Germania consideră zonele defensive americane, extinse în afara zonelor apelor teritoriale ca neconforme cu regulile libertății mărilor în timp de războiu. Ele pot da naștere la grave conflicte între Statele Unite și Germania.

Numai beligeranții putând declara zone de războiu în largul mării, conducătorii politici germani consideră și mai bizar ordinul dat navelor de războiu americane să deschidă focul împotriva navelor germane, cari ar naviga în zonele defensive, a căror situație geografică și delimitare nu este cu nimic concretizată, ca și declarația oficială americană după care zonele defensive sunt nelimitate și cuprind toate mările.

tăr..etetcs

Vice amiral I. BALANESCU

Intre români și bulgari

(Urmare din pag. I-a)

mericește oarecum mai importantă de bulgari, au fost schimbati cu românii din Cadrilater.

Câți bulgari și câți români? Peste 120 de mii de români contra 54 de mii de bulgari, câți au fost găsiți că locuiau în județele Tulcea și Constanța.

Precizăm că n'a fost un schimb parțial în ce privește populația bulgară din aceste două județe și populația română din Cadrilater, ci un schimb total de populație. Toți bulgarii din cele două județe au emigrat în Cadrilater și toți românii din Cadrilater au fost aduși dincoace. Adăugăm că toată agitația iredentistă bulgară și toate veleitățile de ordin teritorial ale cercurilor șovine din Bulgaria își căutau îndreptățirea tocmai în această populație bulgară și în cea din Cadrilater. Aceasta pentru motivul simplu și binecuvântat că nicăieri pe tot cuprinsul României nu se găsea și nu se găsește vreo massă cât de puțin compactă de populație de origină bulgară.

Sunt, ce-i drept, grupulețe răzlețe, sate izolate pierdute în massa covârșitoare a populației românești. Insă aceste grupulețe și sate nu însumează la un loc o cifră, care să merite vreo importanță și cu atât mai puțin să îndreptățească o discuție.

Astăzi situația din acest punct de vedere se prezintă în felul ce urmează: noi românii avem în Bulgaria sau sub ocupație bulgară cel puțin 200 de mii de conaționali. Sunt românii din Timoc, românii din Rodopi și românii din teritoriile macedonene ocupate de curând de bulgari. Aici în țară însă, mai sunt doar câteva zeci de mii de bulgari împrăștiați peste tot și dintre care foarte mulți nici nu mai vorbesc bulgărește.

Totuși, vrând, pe semne, să facă o glumă de 1 Aprilie, o publicație bulgară dela Sofia — „Praznicen Vestnic" (Ziarul de sărbători) — a descoperit că în România se mai află... 700.000 de bulgari. Seriu și cu litere: „șapte sute de mii". Chiar dacă, dintr'o greșeală de tipar, cifra a ieșit cu un „zero" mai mult, și totuși este nepermis de exagerată.

Unde, în care parte a țării trăiesc 700 de mii de bulgari, de a căror existență nimeni n'a știut nimic până acum? Autorul nici nu se încumetă să răspundă întrebării și să vie cu preciziuni. De altfel, i-ar fi fost și imposibil.

Concluzia ce tragem este că nu prin astfel de născociri fanteziste se netezește terenul pentru statornicirea unor raporturi de adevărată prietenie între români și bulgari, raporturi pe cari le dorim în toată sinceritatea.

N. BATZARIA

Nenorocire intr'o mină in Spania

Madrid, 25 (Rador). — *Corespondentul agenției Stefani anunță că 13 persoane au murit asfixiate într'o galerie săpată la mare adâncime în muntele din apropiere de Fuente Arcada, în provincia Orense, în timp ce se făceau cercetări pentru găsirea minereului de wolfram.*

Cadavrele au putut fi scoase din galeria, ce s'a surpat, de mai multe echipe formate din mineri și soldați din garda civilă.

Recolta de grâu din Europa e bună

Roma, 25 (Rador). — Recolta de grâu din Europa poate fi considerată ca bună. Deși condițiile atmosferice din timpul iernii și primăverii au fost defavorabile creșterii însămânțărilor de iarnă, culturile s'au ameliorat în mod considerabil în a doua jumătate a lunii Mai.

In Croația, recolta de grâu a fost foarte bună și acoperă nevoile țării până la viitoarea recoltă.

In Italia, producția de grâu este evaluată la 9.000.000 de tone.

TEATRUL DIN SĂRINDAR
Direcția Maria Filotti
ULTIMILE SPECTACOLE
Astă seară ora 8

EVA în VITRINA

Comedie în 3 acte. Versiunea românească de Maria Filotti și Sică Alexandrescu

EVA IN VITRINA

ULTIMELE SPECTACOLE

cu Maria Filotti
Tantzi Cocea
Ecat. Nițulescu Sahighian
Cella Marion
Mișu Fotino
Iordănescu Bruno
Marcel Enescu
G. Mărutză
și R. Bulfinschi

Regia: SICĂ ALEXANDRESCU

UNITATEA ARHITECTURII NOASTRE RURALE

de arhitect V. SMIGELSCHI

Românii au avut din bătrâni un meșteșug al lor de a-și clădi adăposturile și casele.

Acest meșteșug, la început de sigur simplu, trecând din generație în generație, modificându-se de-a-lungul vremurilor după felul lor de viață și îmbogățindu-se cu experiența de veacuri, ajunge la noi sub forma unei tradiții, care este încă departe de a se stinge, având rădăcini mai adânci, în timp și neam, decât arhitectura noastră cultă, zidită de dată mai recentă.

Spre deosebire de modul de construcție și așezare obișnuit în Balcani și în toată regiunea mediteraniană, unde casele țărănești sunt înghesuite unele într'altele, și de satele Sașilor și Ungurilor ardeleni, cu casele zidite una lângă alta de-a-lungul străzilor, țăranul român, la fel în regiunile vechiului regat, precum și cele realipite, nu-și clădește în general, casa la stradă. Fără să se preocupe prea mult de aliniere și de ceea ce se chiamă astăzi „urbanism", și-o ridică, liberă și curată, în mijlocul unei curți mari, care închide și celelalte construcțiuni ale gospodăriei sale. I se pare deajuns să-și plătească tributul datorit esteticei colective expunând pe alinierea uliței o împrejmuire cu poarta căruțelor și portița pietonilor.

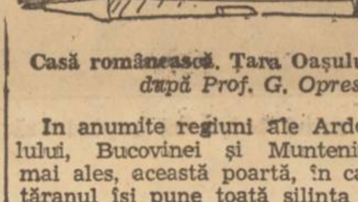

Casă românească. Țara Oașului
după Prof. G. Oprescu

In anumite regiuni ale Ardealului, Bucovinei și Munteniei, mai ales, această poartă, în care țăranul își pune toată silința ca să arate trecătorilor întreaga sa măestrie în lucrătura lemnului, capătă o importanță aproape exagerată față de dimensiunile modeste ale casei, ridicându-se la proporțiile unui arc de triumf rustic, compus din trei stâlpi puternici de gorun, reu-

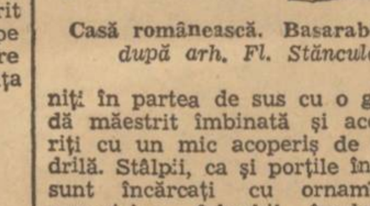

Casă românească. Basarabia
după arh. Fl. Stănculescu

niți în partea de sus cu o grindă măestrit îmbinată și acoperiți cu un mic acoperiș de șindrilă. Stâlpii, ca și porțile înseși, sunt încărcați cu ornamente geometrice, frânghii împletite, săpate în lemn, amestecate câteodată cu imagini, naive, uneori, dar întotdeauna expresiv conturate.

Forma tipică și cea mai răspândită a casei noastre țărănești este a unui dreptunghi, cuprinzând deobicei trei camere dispuse într'un singur rând și cu fațada principală, cea mai lungă, către Miazăzi. De partea fațadei se întinde o prispă ridicată pe stâlpi de lemn, care la locuințele mai bune sunt frumos ciopliți și bogat împodobiți cu crestături. Intrarea se află la mijlocul prispei, care, când casa n'are pivniță, este foarte joasă, aproape la nivelul curții. Alteori, în regiunile de dealuri și de munte, casa este mai ridicată, iar prispa se lărgește într'un cerdac dreptunghiular, eșit deasupra gârliciului prin care se face coborârea la pivniță. O balustradă de lemn, deseori tăiată cu motive decorative, înconjoară prispa și cerdacul, iar o strașină lată, purtată de stâlpii prispei, umbrește îmbrăcând cu o haină veselă și primitoare această parte a casei, larg deschisă către soare și lumină. Clădirea întreagă, spoită

Casă veche românească.
Câmpulung-Muscel
după arh. C. N. Popescu

de câte două-trei ori pe an cu var și înconjurată de pomi și de verdeață, capătă un admirabil aspect de curățenie și veselie.

Odaia centrală, în care se intră direct de pe prispă, adăpostește vatra sau căminul, a cărui construcție, așezată în fața intrării, cuprinde aproape tot păretele. In cele două părți ale ve-

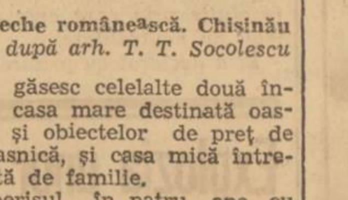

Casă veche românească. Chisinău
după arh. T. T. Socolescu

trei se găsesc celelalte două încăperi: casa mare destinată oaspeților și obiectelor de preț de artă casnică, și casa mică întrebuințată de familie.

Acoperișul, în patru ape, cu pante mai mult sau mai puțin repezi după regiuni, adăpostește un pod spațios, în care țăranul își păstrează alimentele pentru iarnă. Uneori acoperișul se prelungește în dos, ca să acopere o bucătărie mai joasă și un chiler, aceste încăperi scutind în același timp odăile principale de bătaia crivățului.

Cum se poate vedea din schițele reproduse la întâmplare, acest tip fundamental al casei țăranului român se află răspândit în toate ținuturile locuite de el.

Firește, există deosebiri, dela regiune la regiune, dela munte la șes, dela pădure la câmpie, dar acestea dispar aproape cu totul, dacă trecem la cercetarea amănuntelor, de pildă: formele masive ale vetrelor, motivele decorațiunilor în tencueli și mai ales desăvârșita artă a îmbinării stâlpilor verticali cu grinda orizontală, alta decât în cărți, a lucrăturii lemnului, într'un anumit fel la stâlpii prispei, în-

Detaliu de prispă· Maramureș

tr'altul la stâlpii porții și portiței, altfel la troițe, alta a Românului alături de aceea a popoarelor învecinate.

Avem de a face pretutindeni cu aceeași artă viguroasă și sintetică, de linii puternice și proporții elegante, pe care o găsim, transpusă în materiale mai mobile și mai trainice, la bisericile noastre vechi. Diferențierile sunt datorite în fond numai însușirilor caracteristice ale materialelor — piatră, lemn, stuf, pământ, ș. a. — pe care meșterul țăran le are la îndemână, după regiuni.

Aceste clădiri modeste, fără prea multă trăinicie, făcute de țăranul nostru din materiale trecătoare, aceste locuințe, care nu pot fi deci prea vechi, au totuși ceva durabil, unitar, ceva ce a înfruntat veacurile perpetuându-se cât va fi o țară și un popor românesc: așezarea și forma lor caracteristică, împodobită cu instinctul de artă și frumusețe, care trăește în sufletul poporului și care ne-a lăsat din timpuri străvechi o artă populară completă și de o rară originalitate.

Iar faptul că aceste tipuri de case, răspândite aproape la fel peste tot întinsul ținuturilor românești, se găsesc și în părțile mai periferice, unde, trăind amestecat cu alte națiuni având alte obiceiuri, neamul nostru a fost influențat în aspectul cadrelor exterioare ale vieții sale organizate, constitue încă o dovadă, alături de atâtea altele, a vechimii noastre pe aceste pă-

Detaliu de prispă Răpciuni-Neamț

mânturi și a dreptului nostru la stăpânirea lor liberă și deplină.